

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

2. Tres proprietates summi amoris, ostendit Christus in Eucharistia, quæ sunt, summa conjunctio, summa communicatio, summa operatio. Thema.
Cùm dilexisset suos, qui erant in mundo, in finem dilexit ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](#)

intervenient, possit patrare, quia ipse est ipsa omnipotens. Credo quod nobis corpus suum in cibum, & sanguinem in potum dare voluerit; quia ipse est infinita benignitas & charitas. 2. Ex hac fide resultat spes & fiducia; ut si eum in communione sacra sumamus, sive in tabernaculo templi clausi, & velut in throno Sacramenti residentem visiremus, salutemus & adoremus, omnia bona & dona ab ipso speremus; ideo enim invitat: Venite ad me omnes: ideo dies & noctes expectat. Et haec spes innitur sapientia, quae necessitates nostras novit, & potentiam, quae potest succurere. 3. Denique ex fide & spe resultat charitas, ut Dominum, plus quam ullus Pater aut Mater Filium, nos amantem, tenerrimè redamemus, illum honoremus, laudemus, adoremus, illique perpetuo amoris vinculo, in crebra communione, conjugamur.

PRO FESTO CORPORIS CHRISTI, EXHORTATIO II.

Ostendit hoc Sanctissimum Eucharistiae Mysterium esse Sacramentum summi amoris.

T H E M A.

Cum dilexisset suos, qui erant in mundo, in finem dilexit eos.
Joan. 13.

Refert S. Justinus descendisse in terras, unâ tenens faciem, alterâ scedam, cui inscriptum illud Luca 12. *Ignem veni mittere in terram: & quid volo, nisi ut accendatur?* Ignis iste amoris eluet in omnibus ejus mysteriis, vita & mortis; sed vix in ullo luculentius, quam in sanctissimo Sacramento Altaris, quod ideo verè dici potest *Sacramentum amoris*. Quare merito S. Evangelista Iohannes c. 13. 1. scribit: *Sciens Iesum, quia venit horae Iesus, ut transeat ex hoc mundo ad Patrem; cum dilexisset suos, in finem dilexit eos.* In finem, scilicet vita, ut exponit S. Augustinus; vel *In finem*,

ut

ut explicat S. Chrysostomus, scilicet amoris & dilectionis; id est, extremo amore & summi dilexit. Thos enim grācē est rei finis, seu ultimum, extre-
num, summum, summa perfectio,
consummatio, apex & culmen: q. d.
hactenus Christus suos Discipulos val-
de dilexit: sed jam abiturus ad Pa-
trem, perfectissimum eis amorem o-
stendit, lavando eis pedes, Eucharis-
tiā instituendo, & ardentissimā
charitate eos adhortando & inflam-
mando ad Dei amorem.

Ostendemus proinde, quomodo Christus Dominus in hoc Sacramento amoris summum demonstret amorem, in tribus proprietatis & effec-
tibus consistentem. 1. Amor sum-
mus conjungit, quā potest maximē, amantem cum amato. 2. Amor sum-
mus, omnia quā habet, amato com-
unicat. 3. Amor summus summa a-
mōre dilecti operatur. Ex quibus, quid tanto amori à nobis viciſſim repen-
dendum sit, colligemus.

I.
Proprietas
summi
amoris, et
summa
conjun-
ctio.

I. Prima proprietas & effectus sum-
mi amoris, quam Christus in hoc Sa-
cramento amoris, nobis ostendit, est
quod nobis intime conjungatur. Non
fuit ei satis uni homini uniri per unio-
nem hypostaticam; nec conveniebat,
ut cum pluribus sic uniretur: ut ta-
men summo suo desiderio se nobis u-
niendi, satisfaceret, amor ejus infi-
nitus admirabilem invenit modum se
nobis unirendi; dum instituit hoc Sa-
cramentum, quo ad nos intraret, & se
nobis uniret. S. Chrysostomus hom.
4f. in Joan. ait: *Certe in hoc Sacra-
mento nihil videre est, nisi mera mira-*

*cula amoris: unimur enim per illud, &
evadimus quasi unum corpus, una ca-
ro, unum os; & hoc non solum per a-
morem, & desiderium, sed aliquo modo
realiter & effectivē re ipsā, ut sit capi-
nostrum, nosque ejus membra, fiatque
quasi unum corpus.*

Notandum autem est hanc unionem
cibi & potū, tam arctam & intimam
esse, ut in rerum natura arctior, intimi-
orque non reperiatur. Requirunt
quidem in rerum natura varia unio-
nes; prima est inter bonos amicos, se-
cunda inter Consanguineos, tertia in-
ter Conjuges, quā omnes sunt firmae
uniones, sed quarta major est inter
substantiam & accidentia, quinta inter
materialē & formā substantialem;
sed maxima & arctissima est inter co-
bum & potū, atque sumentem: nam
reliqua priores possunt separari, &
singula manent in sua essentia; at
hac cibis mutatur in substantiam ali-
fic panis, quem comedimus, mutata
in sanguinem nostrum & carnem no-
stram vivam, per calorem naturalē
& prius esse amittit. Unde Artemilia
Caria Regina, tanto maritum suum
dilexit amore, ut non solum prætu-
tissimum Mausoleum septenis Mundi
miraculis annumeratum erexerit, sed
etiam ossa & cineres ejus odoratū
quoribus permixta imbibetur, ut sic
quodammodo vivum mariti sepul-
chrum fieret, ut illi etiam mortuo uni-
retur; ut refert Gellius in noſt. anti-
cis: At major Christi in nos charias,
qui carnem suam vivam dat nobis, id-
que non semel sed centies & millies,
seſequē nobis in S. Sacramento unit;

non quidem ut secundum carnem in nos transmutteretur, sed secundum mores & vitam; non ut suam substantiam amitterat, sed ut nos quodammodo divinos efficiat: ait enim Joan. 6. Quis manducat meam carnem & bibit meum sanguinem, in me manet & ego in eo.

Videamus nunc Charissimi, quid nobis agendum incumbat: si Christus Dominus ex amore nostri & unionis nobiscum, instituit hoc Sacramentum amoris, totus amore inflamatus; an non decet, ut & nos ardenter ipsum accedamus, & uniri ipsi desideremus? Quod nisi faciamus, profecto ceci sumus & insani: Si enim tanto flagrat desiderio, infinita Pulchritudo, ut uniatur cum Deformitate, Opulentia cum Paupertate, Sapientia cum Ignorantia, Omnipotentia cum Infirmitate, Puritas cum Immunditia, Felicitas cum Misericordia, Deus cum Homine, rameth hac ratione nec melior evadat nec perfectior ullum lucrum nanciscatur: quanto majori affectu merito, homo laboret, ut Deo suo uniatur, cum sic desideribus suis liberetur, omnibusque ditiis ac bonis spiritualibus cumuletur? sanè S. Catharina Senensis tam vêlementi & intolerabili ardore flagrabat, Christo dilecto suo se unire, ut medulla quodammodo in officiis ejus liqueficeret, & viva mori videatur: ut refert Surius 29. Aprilis. B. Catharina Genuensis, ita anhelabat ad hanc escam divinam, tautoque desiderio astuabat, ut hostiam in manu Sacerdotis intulta exclamaret, citò, citò,

veniat dilectus meus in intima cordis mei atque ita animi deliquum patiebatur, donec Christum sumeret. O si & nos aliquid ardenter istius desiderii in nobis sentiremus, dum Eucharistiam sumimus! O si tanquam cervus ad fontes aquarum, ita ad Christum anhelaremus! O si uniti illi maximo amore cuperemus; qui, ut ait Sponsa: *Est totus desiderabilis!* Cant. 5.

II. Altera proprietas & effectus seu operatio summi perfectique amoris est, ut non modò sit liberalis erga amatum; verùm etiam omnia, quæ possidit, largiatur. Si hoc ab ullo Amatore factum est, certè modo perfec-

Proprietas
summi
amoris,
est summa
commu-
nicatio.

tissimo à Christo Domino in Sacramento amoris impletum est; in quo donat, omne quod est, habet & valet, nullo excepto. Dat enim 1. Nobis corpus sum cum membris omnibus. 2. Animam cum omnibus potentissimis. 3. Totam humanitatem. 4. Divinitatem. 5. Gratiam suam & merita: verbo seipsum totum.

Et quidem merita ejus in hoc Sacramento copiosius nobis communicauntur, & applicantur, sanguisque ejus copiosius super nos effunditur, quam in ullo alio Sacramento: nam sicut Sol maius lumen & calorem defat, quam Luna, quam lumen & calorem à sole mutuari debet: ita Christus dona & gratias copiosius donat in hoc Sacramento, in quo ipse præsens est, quam in aliis Sacramentis, in quibus non in persona, sed in virtute reperitur. Quantacharitas! Quanto zugiùs Salvator potest dicere ad nos, quam Isaac ad Esau benedictionem

L potenterem

32 EXHORTATIO II. PRO FESTO CORP. CHR.

petentem dixit: *Frumento & vino sta-*
bilitvium, & tibi posthac fili mi quid
faciam? Gen. 27.37. Quid enim re-
stat, quod ultra queat facere.

Quantum charitatis incendium! &
 an non extremum est culmen amoris,
 propria dilectum carne & sanguine
 pascere? Pastores ovium pellibus
 vestiuntur, & carnibus vescuntur.
 Imò in Historiis legimus, quòd ma-
 tres præ fame proprios filios comedie-
 rint: Verum quod Pastor ovibus aut
 Mater Filis carnem propriam in ci-
 bum dederit, penitus est inauditum,
 nec ullia memorat Historia. Hoc est in
 Christo Tēlos, & extremum amoris;
 quodque est magis admirandum, cùm
 sit totus in qualibet particula seu pun-
 cho visibili Sacra hostia, toties se no-
 bis dat, quot sunt puncta hostia, ut eò
 amplius suum demonstret amorem.
 Auger admirationem, quod ultimā
 nocte id præstiterit: *In qua nocte tra-*
batur, accepit panem, in ea nocte quā
 passionem est auspicatus: in ea nocte,
 quā ingratissimi mortales, de eo ca-
 piendo, perdendo, & crucifigendo
 consultabant: in eadem nocte accepit
 panem, benedixit, fregit, & dedit
 discipulis suis. O inauditum amoris
 miraculum! & incomprehensibilis,
 affectionis amatora excellus! & apex!
 & extremum summa dilectionis!

Quid vero, Charissimi, tali Amato-
 ri, tam liberali datori, reddemus?
Quid retribuam Domino, pro omnibus
qua retribuit mihi? Abique dubio,
 omnia qua habeo: dicat quilibet
 ex animo: offero tibi Domine bona
 mea, facultates, honores, & quidquid

possideo ad obsequium tuum, quia tu
 mihi das, quod est millies praefan-
 tius. Offero tibi corpus meum, sensus
 meos, pedes, manus, & caput ad ob-
 sequium tuum; quia tu mihi donas
 corpus tuum & membra tua gloriofa.
 Offero tibi animam meam, memo-
 riā, intellectum & voluntatem, ad
 obsequium tuum, quia tu mihi largi-
 ris animam tuam & divinitatem tuam.
 Suscipe ergo Domine uniuersam liber-
 tatem meam, corpus & animam meam:
 amorem tuum cum gratia tua solum
 mihi dona & dives sum sati.

III. Tertia proprietas, effectus aut
 operatio summi & extremi amoris;
 pro dilecto operari magna & summa;
Amor si est, ait S. Gregorius, operari
magna & reperit parva: Jam vero,
 quam magna, quam stupenda in hoc
 Sacramento amor operatur?

1. Totam invertit naturam, & quid-
 em indies, ac in tot mundi locis, Annihilat substantiam panis, & acci-
 dentia sine sua substantia conservat.
 2. Quantitas separatur à substantia,
 & accidentibus dat, ut possit nutrire
 & conservare vitam hominis, quod
 alias sola potest substantia. 4. Quoniam
 suam personam, quid non facit ho-
 minis amore? quam mira patrat? mo-
 tempore & horâ & momento in per-
 sonâ praesens est in innumeris locis. 5.
 Contrahit se, ut non plus loci occa-
 per, quam habeat hostia, imò quodvis
 punctum visibile hostia. 6. Con-
 jungit se, non cum substantia panis,
 qua satis magna foret humiliatio tan-
 ta Majestatis; sed cum accidentibus,
 & quamdiu haec durant, manet cum illis

illis, quomodounque in honoretur, Izdatur & offendatur. 7. Tegit splendorem gloriae suæ, & radios immenses suæ Majestatis, quod longè plus est, quam si totius mundi Monarcha, mendici pallio se operiret. 8. Habet in Sacramento corpus, quod videri, tangi, palpari, & se mouere potest, ac feulus habet, & tamen omnium illorum usu se privat, quasi non viveret. 9. Mirabile super omnia mirabilia, & superans captum Angelicum, quod ad sola quatuor verba Sacerdotis, licet impi, licet intentione piissimâ, quâ nec diabolus posset habere pejorem, se fuisse præsentem, quasi obedit, tangile finit impuris manibus, ore sumitur & in stomachum immundum transmittitur.

Ex his videtis Charissimi, quâm stude modo se Salvator noster ex amore nostri muret, contegat, deprimat, qualis nusquam lectus, auditusve est. Multa fecerunt insani Amatores, amore illorum, quos stulte deperibant; multa stolidâ & admiranda excoxitârunt, ut amori suo infuso facerent satis: sed nullus tanta ac talia, quonia Redemptor noster, amore nostro adinvenit, & peregit

Concludamus igitur, cum amoroso dicto S. Bernardi ferm. de cena Dom. Potestne estimare, quale & quantum sit hoc Sanctorum Sanctorum, Sacramentum Sacramentorum amor amorum, dulcedo omnium dulcedinum? Verè amor amorum, quia 1. Nobis si tanta propensione intimè unit. 2. Verè Sacramentum amoris, quia nobis se ipsum & omnia communicat. 3. Verè amor amorum, dulcedo dulcedinum, quia tam stupenda operatur. Quid autem nos, ut ne ingratius sumus, rependumus? Emulemur amansissimum Dominum, amorem amore compensemus, probatio enim dilectionis, exhibito est operis, teste S. Greg. M.

1. Intimè illi uniri & charitate perfecta conjungi studeamus. 2. Corpus & animam, memoriam, & voluntatem & intellectum, omniâque nostra ejus amori, honori, & obsequio consecravimus. 3. Et quidquid denum pro ipsius gloria, & proximi salute operari ac perficere possimus, promptâ voluntate, & summâ alacritate aggrediamur.

